

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Туманов Д. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ**

Ринок сільськогосподарської продукції є однією з важливих складових національного продовольчого ринку, система товарно-валютних відносин між економічно відокремленими виробниками сировини, переробними підприємствами і споживачами, що охоплює весь суспільно-відтворювальний процес, включаючи виробництво, розподіл, обмін та споживання, для забезпечення щоденного постачання найважливіших продуктів харчування та доходу різних сегментів ринку.

У ринкових умовах успіх кожного конкретного виробника залежить від того, наскільки ефективно він може виробляти, насамперед від того, наскільки добре можна задовольнити потреби суспільства з найменшими витратами.

Однак сьогодні сільське господарство перебуває у скрутному становищі. Поступове скорочення посівних площ і поголів'я худоби вплинуло на виробництво і реалізацію продукції, а збільшення імпорту продукції призвело до погіршення сальдо зовнішньої торгівлі. Крім того, в деяких сировинних галузях Україна стоїть перед загрозою перетворення з традиційного експортера на нетто-імпортера.

Підвищення рівня економічної ефективності сільськогосподарського виробництва є актуальним питанням, від вирішення якого залежить продовольча безпека країни. Ефективність виробництва сільськогосподарської продукції є складним і багатогранним явищем, що потребує органічного поєднання та взаємодії чотирьох основних елементів праці, основних засобів, предметів праці та землі [1].

У процесі виробництва виробляються та споживаються конкретні ресурси для отримання певної споживчої вартості, яка може задовольнити відповідні потреби людей. Тому будь-яке виробництво передбачає витрачання ресурсів і отримання певних результатів. Однак за однакового обсягу споживання ресурсів результати, отримані підприємствами, значно відрізняються за порядком величини, і це відповідно впливає на ефективність виробництва (рис. 1).

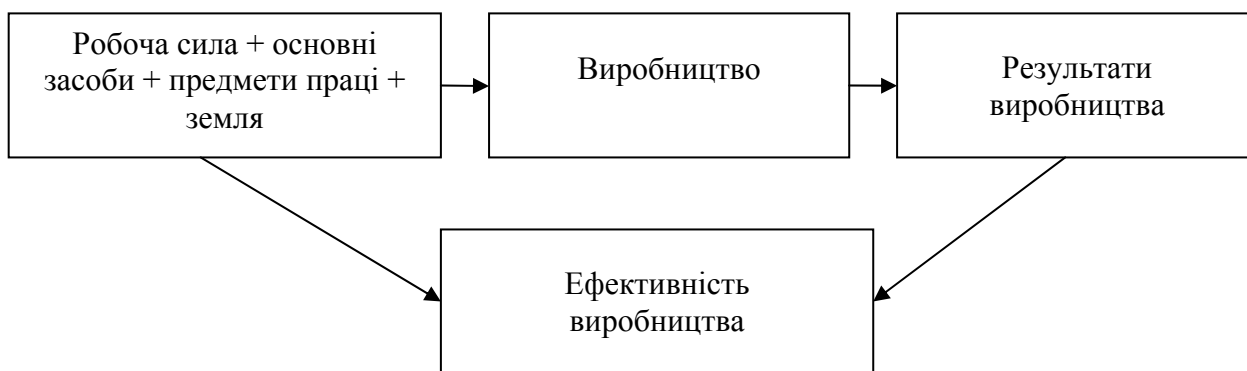

Рис. 1. Формування ефективності виробництва

Ефективність – це економічна категорія, що відображає зв’язок між отриманими результатами та ресурсами, витраченими на досягнення цих результатів. При вимірюванні ефективності ресурси можна представити як певну суму їх первісної (завищеної) вартості (застосованих ресурсів), також можливо частково представити свої витрати у вигляді виробничих накладних витрат (вироблених і спожитих ресурсів). Якщо ми врахуємо, що виробничі результати не тільки різноманітні, але й можуть приймати різні форми: вартісну, натуральну, соціальну, тоді стає очевидною потреба в категорійному аналізі та оцінці для визначення ефективності з точки зору цих важливих аспектів діяльності.

Враховуючи специфіку сільськогосподарського виробництва, запропоновано розрізняти такі види ефективності: технічну ефективність, економічну ефективність та соціальну ефективність.

Отже, ефективність виробництва є широкою економічною категорією, через яку вона втілює роль об’єктивних економічних законів і свідчить про ефективність виробництва.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств. Підручник. Київ, 2012. 624 с.
2. Березівський П.С., Губені Ю.Е., Михалюк Н.І. Організація виробництва і підприємницької діяльності в аграрних формуваннях. Навчальний посібник. Львів, 2014. 536 с.
3. Гавриш О. А., Кухарук А.Д. Принципи управління рівнем конкурентоспроможності підприємств. *Ефективна економіка*. 2013. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1774>